

■ ILS 30 DA NOVEMBER DECIDA IL PIEVEL DAVART...

Iniziativa cunter taglias pauschalas

Da tge sa tracti?

En Svizra vivan radund 5600 persunas estras ritgas che pajan taglia pauschala empè da taglias sin entradas e facultad. Trais terzas da questas persunas abiteschan en il Tessin, Vad, Vallais ed a Geneva. Er en il Grischun ed en il chantun Berna abiteschan passa 200 pauschalisads. I na sa tracta betg exnum d'in fenomen «muntagnard». Ad Uri e Glaruna na gioga la taglia pauschala per exempel betg ina rolla da num.

DA CLAUDIA CADRUVI / ANR

Il 2009 ha Turitg abolì la taglia pauschala e suenter era Schaffusa, Basilea-Citad, Basilea-Champagna e l'Appenzell Dador. Tschintg ulteriurs chantuns han fatg midadas per cumbatter iniziativas d'abolir quest privilegi fiscal.

L'iniziativa d'abolir la taglia pauschala en l'entira Svizra ha mess en pe l'alternativa sanestra. La pitschna partida aveva gia lantschà l'iniziativa a Turitg.

Ilis arguments pro

Ilis iniziants punctueschan ch'i saja da resguardar la giustia fiscal. Sche ritgs han da pajar mo pli pauschalas demoralisescha quai il pajataglia normal che sto declarar tut sias entradas. La constituziun pretenda che mintgin ha da pajar taglia tenor sias capacitads economicas. Quest princip vegn sutminà cun il privilegi fiscal. Era visavi il ritgs indigens è il privilegi per ils esters ritgs ina malgiustia.

Da princip na dastgassan persunas suttemessas a la taglia pauschala betg gudagnar daners en Svizra. Ilis iniziants dubitan dentant che las autoritads controllschian quai. I para era fasierli che oligarchs sco Viktor Vekselberg – el sa partecipescha a moda decisiva ad interpresas sco Sulzer – valan sco persuna che na lavura betg en Svizra e che na sto betg pajar taglia regulara.

La ps ed ils verds dian gea a l'iniziativa.

«Privilegis per l'aristocrazia monetara èn tissi per la democrazia», di cusseglier naziunal Cédric Wermuth (ps/AG)

Ilis arguments contra

Entras il squitsch da l'iniziativa ha il parlament federal agì ed ha revevì il 2012 las prescripziuns per la taglia pauschala. La revisiun va en vigur il 2016. Las premissas minimalas per persunas che vulan pajar taglia pauschala daventan lura pli severas.

Suenter che Turitg aveva abolì la taglia pauschala han circa la mesadad dals pauschalisads bandunà il chantun. Ilis adversaris da l'iniziativa averteschan che la Svizra saja tschinclada da stadis che concedian privilegis fiscals. Sche la taglia pauschala crodia midian ils ritgs simplamain domicil.

Puncto taglia pauschala na stettia la Svizra betg sut squitsch internaziunal, damai ch'i dettia en l'exteriur models da taglia anc pli attractivs per esters. I n'existia pia naginas raschuns da dar si quest avantatg ch'attira glieud bainstanta en noss pajais.

Suandantas partidas dian na: pld, pps, pbd, pcd.

«Persunas che pajan taglia pauschala investeschan bler en las vischnancas turisticas», di cussegliera guvernativa Barbara Janom (pbd/GR)

Iniziativa d'aur

Da tge sa tracti?

L'iniziativa pretenda trais chaussas: La Banca Naziunala Svizra na dastga betg vender sias reservas d'aur. Ella sto magasinar ses aur en Svizra. Ed almain 20 pertschient da las activas ston vegnir tegnidas en aur.

L'iniziativa d'aur stat en la sumbriva dals dus auters projects da votaziun dals 30 da november, pia d'ecopop e da la taglia pauschala. Ilis emprims sondagis mussan dentant ch'il pievel simpatisescha cun l'iniziativa ch'els trais politichers da la pps Ulrich Schlüer, Luzi Stamm e Lukas Reimann han mess en pe. Tuttas partidas politicas – era la pps – s'expriman datschertamain encunter l'iniziativa d'aur.

Pli baud giugava l'aur ina rolla impurtanta per segirar la valuta dal daner. Ilis ultims decennis ha l'aur pers questa muntada e bleras bancas naziunalas han vendì grondas parts da las reservas.

Tge dian ilis iniziants?

Era la Banca Naziunala Svizra ha vendì aur. Avant 15 onns possedeve ella anc 2590 tonnas aur. La lescha pretendeva ch'ina tscherta quota dals daners stueva esser cuvrìda cun reservas d'aur. Cun la nova constituziun è la paritad d'aur vegnida abolida ed ins ha vendì 1550 tonnas. Oz posseda la Banca naziunala anc 1040 tonnas aur.

En il egl dals iniziants èn questas venditas d'aur stadas in sbagl. Els na fidan betg als daners en palpiri – cunzunt betg en vista als daivets che blers stadis han mantunà.

30 pertschient da l'aur svizzer sa chattan da preschent a Canada e tar la «Banc of England». La Svizra, sco stadi pitschen, stoppia tegnair en salv en l'agen pajais sias reservas d'aur, punctueschan ilis iniziants. Pertge en cas da grevas crisas na dessan ilis stadis esters betg enavos l'aur a la Svizra.

«Aur gioga strusch pli ina rolla per la stabilitad da valutas», di cussegliera federala Eveline Widmer-Schlumpf

Tge dian ilis adversaris?

La Banca naziunala ha da procurar per pretschs stabils e per la stabilitad dal franc svizzer.

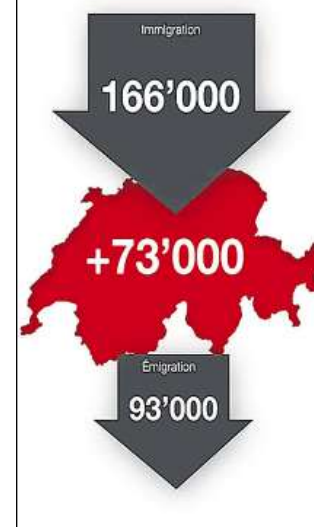
Tenor ilis adversaris restrenscha l'iniziativa la libertad d'agir da la Banca naziunala sch'ella sto tegnair 20 pertschient da sias activas en aur. En temps da crisa na pudessan las reservas d'aur betg vegnir duvradas.

Per impedir in augment dal franc svizzer ha la Banca naziunala introducì il 2011 ina limita minimala dad 1.20 francs per l'euro. Per defender quest curs ha la Banca naziunala cumprà valutas estras. Sche l'iniziativa vegniss acceptada pudessan talas cumpras mo vegnir fatgas sch'ins augmentass a medem mument las reservas d'aur. Quai sminuiss la movibladad e la pussaivladad da reagir da la Banca naziunala.

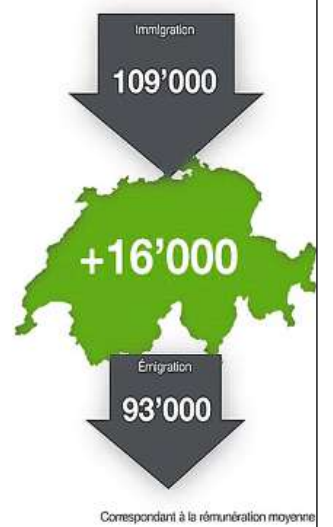
Per ilis adversaris fissan grondas reservas d'aur plinavant in ristg, perquai ch'il pretsch d'aur è adina suttopost als svaris da la fiera.

«Senza fundament ferm resta la stabilitad da valuta in siemi», di cusseglier naziunal da la pps Lukas Reimann

Sans Ecopop

Avec Ecopop

Iniziativa ecopop

Da tge sa tracti?

L'iniziativa ecopop pretenda duas chaussas: La populaziun svizra na dastga betg crescher pli che 0,2 pertschient l'onn. E 10 pertschient dals daners che la Svizra impunda per gidar ils pajais da svilup ston ins duvrar per la planisaziun voluntaria da famiglia.

En cifras concretas munta quai: La Svizra dastgass anc crescher mintg'onn per 16 000 persunas – pia ina quarta da quai ch'ella crescha uss. Damai che var 90 000 persunas emigreschan mintg'onn pudessan anc adina passa 100 000 persunas vegnir en Svizra – era cun in gea a l'iniziativa.

Il 9 da favrer han ils votants svizzers acceptà l'iniziativa «cunter l'immigraziun da massa» da la pps che pretenda contingents ed in'immigraziun che resguarda l'economia. Ilis iniziants d'ecopop han dentant la finamira da proteger l'ambient.

Arguments pro?

«L'umanitad na po betg crescher senza fin e mesira, ni qua tar nus ni globalmain», scrivan ilis iniziants en il carnet da votaziun.

L'onn 2000 vivevan 7,2 milliuns persunas en Svizra, il 2013 eri 8,1 milliuns. Sche la populaziun crescha vinavant en quest tempo – numnadmain quatter giadas uschè svelto sco l'UE – dumbra la Svizra il 2050 11 milliuns abitants. Quai munta dapli surbajegiadas, dapli traffic, abitaziuns pli charas, dapli squitsch sin il martgà da lavur e sin las ovras socialas.

La populaziun mundiala crescha mintg'onn per 86 milliuns. En ils pajais pli paupers èn duas da tschintg gravidanzas betg vulidas. Cun sclerir si e far avogna meds da contracepziun pudess ins reducir l'augment da la populaziun ed evitar blera miseria.

Intginas partidas chantunalas da la pps dian gea a l'iniziativa. Era l'Auns è persunter.

«La populaziun en Germania sa sminuescha. Tuttina è il pajais il motor economic da l'Europa», di il schurnalist Urs P. Gasche

Arguments contra?

L'iniziativa ecopop limitass l'immigraziun a moda pli rigurusa ch'ils contingents da l'iniziativa da la pps. Perquai tema il cussegl federal che las bunas relaziuns da la Svizra cun l'UE sajan periclitadas en cas d'in gea. «Noss bainstar dependa però da questas bunas relaziuns», avertescha il cussegl federal en il carnet da votaziun. La libra circulaziun da persunas saja in princip fundamental da l'UE.

L'immigraziun en Svizra è adina stada suttoposta a la conjuntura, argumenteschan ilis adversaris. Sche la situaziun economica era buna, vegnivan blers lavurers, sch'ella era nauscha, vegnivan pli paucs. Ina quota fixa d'immigraziun restrensches l'economia svizra che na pudess betg pli recrutiar avunda persunas en temps ch'i marscha bain.

Suandantas partidas dian na: pld, pps, pbd, pcd, verds, ps.

«La qualidad da viver na dependa betg d'in dumber maximal da la populaziun», di cussegliera federala Simonetta Sommaruga